

VEU- arbejdsgruppens arbejde 2023

- Tillæg til opsamlingsrapport om VEU-
arbejdsgruppens arbejde 2018-2021

December 2023

Udgivet af Uddannelses- og Forskningsstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø
Tel.: 7231 7800
ufs@ufm.dk www.ufm.dk

VEU-arbejdsgruppens arbejde 2023

- Tillæg til opsamlingsrapport om
VEU-arbejdsgruppens arbejde 2018-
2021

December 2023

Indhold

1. Indledning	5
2. Baggrund	6
3. Gennemførte aktiviteter	7
3.1 Møder	7
3.2 Omstillingsfonden (trepartsaftalens pkt. 59)	7
3.3 Særskilte moduler (trepartsaftalens pkt. 14)	8
3.4 Realkompetencevurderinger (trepartsaftalens pkt. 16 og 17)	9
3.5 Fagspecifikke kurser (trepartsaftalens pkt. 15)	10
3.6 Forsøgs- og Udviklingsmidler	11

1. Indledning

Denne rapport indeholder en gennemgang af VEU-arbejdsgruppens arbejde i 2023, og er et tillæg til opsamlingsrapporten fra marts 2022 om VEU-arbejdsgruppens arbejde 2018-2021. Opsamlingsrapporten redegjorde for arbejdet med initiativerne på det videregående efter- og videreuddannelsesområde (VVEU) fra "Trepartaftale om styrket og mere fleksibel voksen-, efter- og videreuddannelse" fra oktober 2017.

Tillægsrapporten gennemgår de konkrete gennemførte aktiviteter i 2023, herunder de gennemførte opsamlinger på tidligere igangsatte aktiviteter, samt aktiviteter vedrørende oprettelse af nye særskilte moduler, nye forsøgs- og udviklingsprojekter og aktiviteten i omstillingsfonden.

VEU-arbejdsgruppen afslutter sit arbejde med udgangen af 2023.

2. Baggrund

Regeringen og arbejdsmarkedets parter indgik i oktober 2017 en ny trepartsaftale om styrket og mere fleksibel voksen-, efter- og videreuddannelse (VVEU). I regi af trepartsaftalen blev det besluttet at nedsætte en arbejdsgruppe (i det følgende omtalt som VEU-arbejdsgruppen), der dels skal rådgive uddannelses- og forskningsministeren om udvikling af VVEU og dels arbejde for en styrkelse af aktiviteten på offentligt udbudt VVEU. Den indgåede fireårige aftale løb oprindeligt til udgangen af 2021, men efter 1½ år med COVID-19 blev regeringen og arbejdsmarkedets parter enige om at forlænge aftalen til og med 2022. Endvidere indgik regeringen og arbejdsmarkedets parter en aftale d. 30. september 2022 om yderligere forlængelse af aftalen til og med udgangen af 2023.

Ifølge trepartsaftalens pkt. 18 har VEU-arbejdsgruppen til opgave at følge op på aftalens pkt. 14-15 "Hurtigere kursusudvikling på videregående VEU" og pkt. 16-17 "Øget brug af realkompetencevurderinger", samt rådgive om en udviklingsindsats for øget brug af fagspecifikke kurser. Derudover skal arbejdsgruppen rådgive om den teknologiske og digitale udviklings påvirkning af uddannelserne og kompetencebehov gennem VVEU. Samtidig skal der skabes rum for dialog mellem udbydere og arbejdsmarked om udvikling af uddannelsesstilbud på videregående niveau. Der afsættes ca. 5 mio. kr. årligt til analysearbejde og de tiltag, som VEU-arbejdsgruppen måtte foreslå.

Følgende organisationer deltager i arbejdsgruppen jf. punkt 19 i trepartsaftalen: DA – herunder DI, Dansk Erhverv og Tekniq Arbejdsgiverne (4 pladser), KL/Danske Regioner (delt plads), Lederne (1 plads), FH – herunder HK og Dansk Metal (5 pladser), AC (1 plads), samt Danske Erhvervsakademier, Danske Professionshøjskoler og Danske Universiteter. Uddannelses- og Forskningsministeriet er formand for arbejdsgruppen.

I september 2023 indgik regeringen og arbejdsmarkedets parter (DA, FH, KL, Danske Regioner, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Lederne og Akademikerne) en ny trepartsaftale voksen-, efter- og videreuddannelsesområdet. Med aftalen afsættes der fremadrettet 360 mio. kr. årligt til et varigt løft af efter- og videreuddannelsesindsatsen i Danmark. I den nye aftale permanentgøres en del af initiativerne fra trepartsaftalen fra 2017, hvilket på det videregående område blandt andet omfatter Omstillingsfonden og særskilte moduler. [Læs hele aftalen her \(PDF\)](#)

3. Gennemførte aktiviteter

VEU-arbejdsgruppen har i 2023 haft en række aftalebestemte aktiviteter, jf. VEU-trepartsaftalen (2018-2021). Dette gælder initiativerne om særskilte moduler, udviklingsindsats og fast meritpraksis for fagspecifikke kurser, samt øget brug af realkompetencevurderinger (RKV) (trepartsaftalens punkter 14-17).

3.1 Møder

VEU-arbejdsgruppen har i 2023 holdt to møder. På møderne har der bl.a. været oplæg om bl.a. status på arbejdet med opfølgning på anbefalingerne fra RKV-arbejdsgruppen, et VEU-system der understøtter den grønne omstilling samt vertikal vejledning inden for hele VEU-systemet.

3.2 Omstillingsfonden (trepartsaftalens pkt. 59)

Regeringen og arbejdsmarkedets parter havde med trepartsaftalen et ønske om at understøtte, at beskæftigede ikke kun efteruddanner sig med henblik på opkvalificering i deres nuværende job, men også har mulighed for at orientere sig mod efteruddannelse, der kan kvalificere til fremtidige beskæftigelsesmuligheder. I den henseende er deltagerbetalingen en væsentlig barriere for den uddannelsessøgende.

Derfor blev det i trepartsaftalen besluttet at oprette en omstillingsfond, der kan finansiere deltagerbetalingen på akademi- og diplomuddannelser for ansøgere, der ikke allerede har gennemført en videregående uddannelse. Omstillingsfondens midler er således målrettet henholdsvis de faglærte og de ufaglærte. Omstillingsfonden er blevet oprettet og har været udmøntet siden d. 1. august 2018, og der har i henhold til aftalen været 65 mio. kr. årligt til udmøntning i perioden 2018 til 2021.

Omstillingsfondens midler er siden 2019 blevet fuldt udmøntet hvert år. I 2020 blev Omstillingsfonden endvidere forøget med 10 mio. kr. grundet en ekstra stor efterspørgsel efter midler som følge af COVID-19. I kraft af regeringen og arbejdsmarkedets parter aftaler om forlængelse trepartsaftalen omfattende hhv. årene 2022 og 2023 blev der afsat yderligere 65 mio. kr. (2018-priser) til Omstillingsfonden årligt.

Tabel 3.1

Antal kursister med omstillingstilskud, fordelt på branche

Branchebaggrund	2018	2019	2020	2021	2022	2023*
Ukendt	107	343	246	212	178	67
Andre serviceydelser mv.	75	309	256	227	217	121
Bygge og anlæg	354	742	680	652	516	417

Ejendomshandel og udlejning	131	262	221	232	224	144
Energiforsyning	29	55	33	22	28	29
Finansiering og forsikring	127	324	269	268	281	84
Handel	1.086	2.612	1.916	1.809	2.243	1.529
Hoteller og restauranter	168	612	737	914	760	559
Industri	489	1.497	1.147	950	1.030	580
Information og kommunikation	252	731	523	433	370	276
Kultur og fritid	76	233	251	176	191	131
Landbrug, skovbrug og fiskeri	22	75	30	57	44	35
Offentlig administration, forsvar og politi	222	1.110	908	852	736	419
Rejsebureauer, rengøring og anden operationel service	229	571	336	367	251	138
Råstofindvinding	*	13	7	5	*	*
Sundhed og socialvæsen	198	801	663	713	519	247
Transport	280	791	765	924	633	462
Undervisning	241	733	471	428	388	222
Uoplyst aktivitet	81	212	161	159	162	88
Vandforsyning og renovation	15	33	33	17	25	12
Videnservice	415	762	368	377	300	174
Samlet	4.599	12.821	10.021	9.794	9.097	5.736

* Tallene for 2023 er opgjort i slutningen af 2. kvartal, 2023.

Som følge af den nye trepartsaftale fra september 2023 gøres Omstillingsfonden varig og målgruppen udvides fra ufaglærte og faglærte til også at omfatte medarbejdere med en videregående uddannelse til og med professionsbachelorniveau. Samtidig gøres det muligt at få tilskud til al voksen- og efteruddannelsesaktivitet på erhvervsakademier- og professionshøjskoler og maritime uddannelsesinstitutioner udbudt i medfør af lov om åben uddannelse med enkelte undtagelser. Endvidere udvides Omstillingsfonden til 100 mio.kr. årligt, heraf 15 mio. kr. til målgruppen med en videregående uddannelse.

3.3 Særskilte moduler (trepartsaftalens pkt. 14)

Med henblik på at understøtte formålet om hurtig og fleksibel kursusudvikling, som modsvarer arbejdsmarkedets behov, blev det i trepartsaftalen besluttet, at der skulle gives mulighed for oprettelse af særskilte moduler ned til 5 ECTS-point og uden for eksisterende deltidsuddannelser på VVEU. VEU-arbejdsgruppen har, jf. kommissoriet, haft til opgave at rådgive om - og følge op på - initiativet. Ordningen blev oprettet ved bekendtgørelse nr. 1793 af 27/12/2018 om særskilte moduler, som trådte i kraft d. 1. januar 2019. Ordningen var omfattet af en solnedgangsklausul d. 31. december 2021. Ordningen blev herefter forlænget til d. 31. december 2022 og efterfølgende til d. 31. december 2023 i forbindelse med regeringens og arbejdsmarkedets parter aftale om forlængelser af trepartsaftalen.

Der er i 2023 godkendt 17 nye særskilte moduler, herunder 15 på masterniveau, et på diplomniveau og et på akademniveau.

Tabel 3.2

Godkendte særskilte moduler i 2023

Modulnavn	Institution	Niveau	ECTS
Bygningsautomatik for facility management (FM)-ledere	KEA	Akademi	10
Power-to-X – Teknologier, værdikæder og sektorkobling	Fredericia Maskinmesterskole	Diplom	10
Solcellebaserede elsystemer i teori og praksis	Aalborg Universitet	Master	5
AC- og DC mikrogrids	Aalborg Universitet	Master	5
Avanceret computerbaseret fluiddynamik	Aalborg Universitet	Master	5
Gridtilpassede Invertere – Principper og Praksis	Aalborg Universitet	Master	5
Introduktion til vindkraft (generation og integration)	Aalborg Universitet	Master	5
Litium-Ion Batterier – Fundamentale egenskaber, modellering og tilstandsestimering	Aalborg Universitet	Master	5
Vurdering af pålidelighed i elektriske forsyningssystemer	Aalborg Universitet	Master	5
Avancerede Kulstoffangstsystemer	Aalborg Universitet	Master	5
Avancerede Power-2-X-Systemer	Aalborg Universitet	Master	5
Effektelektronik – fra det grundlæggende til avancerede emner	Aalborg Universitet	Master	5
LCA i byggeriet	Aalborg Universitet	Master	5
Datavidenskab i R	Aalborg Universitet	Master	5
Analyse og design af kompositte konstruktioner	Aalborg Universitet	Master	5
Livscyklusvurdering (LCA) med fokus på klimaaftryk	Aalborg Universitet	Master	5
Miljøvurdering af planer	Aalborg Universitet	Master	10

Som følge af den nye trepartsaftale fra september 2023 er ordningen med særskilte moduler blevet gjort varig.

3.4 Realkompetencevurderinger (trepartsaftalens pkt. 16 og 17)

Arbejdsmarkedet er omskifteligt og i stigende grad specialiseret, hvorfor medarbejdere opnår kompetencer, der ligger ud over deres formelle uddannelsesniveau. Det blev derfor besluttet at understøtte øget brug af realkompetencevurderinger (RKV), som giver mulighed for at alle,

uanset uddannelsesniveau, kan få vurderet deres reelle kompetencer i forhold til det formelle voksen- og efteruddannelsessystem på akademi- og diplomniveau.

VEU-arbejdsgruppen har løbende fulgt udviklingen i anvendelsen af RKV. For en detaljeret gennemgang af arbejdet med RKV henvises til opsamlingsrapporten for VEU-arbejdsgruppens arbejde 2018-2021.

Tabel 3.3

Antal realkompetencevurderinger fra 2016 til 2022, fordelt ud fra hvorvidt personer har en videregående uddannelse

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Antal realkompetencevurderinger (personer med videregående uddannelse)	35	73	36	31	47	79	323
Antal realkompetencevurderinger (personer uden videregående uddannelse)	359	390	1103	895	1091	997	1201
Totalt antal realkompetencevurderinger	394	463	1139	926	1138	1076	1524

Anm.: Oversigten dækker kun ressourceudløsende realkompetencevurderinger, dvs. at flere vurderinger af samme person tæller kun én gang.

Som følge af den nye trepartsaftale fra september 2023 gøres realkompetencevurderinger (RKV) gebyrfrie for alle deltagere på videregående VEU, hvor vurderingerne tidligere har været forbundet med deltagerbetaling for personer med en videregående uddannelse.

3.5 Fagspecifikke kurser (trepartsaftlens pkt. 15)

Fagspecifikke kurser på videregående niveau er kurser af 1-4 ugers varighed (omregnet til heltid), som uddannelsesinstitutionerne kan sammensætte på baggrund af deres udbud af kompetencegivende heltids- og deltidsuddannelser. Der var i regi af trepartsaftalen et ønske om at øge anvendelsen af de fagspecifikke kurser, fordi en øget anvendelse kan bidrage til at afhjælpe udfordringen med den længerevarende udvikling af nye uddannelser.

VEU-arbejdsgruppen følger løbende aktiviteten på de fagspecifikke kurser, ligesom den i 2022 gennemførte en evaluering af ordningen med udstedelsen af deklarationer efter en fast national standard til kursister, der gennemfører et fagspecifikt kursus.

Tabel 3.4

Aktivitetsudviklingen på fagspecifikke kurser

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023*
Antal studenterårsværk	168	163	121	167	156	134	248	195	49
Antal kursister	6.086	5.258	4.331	7.121	6.960	6.912	12.998	10.010	1.806

* Tallene for 2023 er opgjort d. 24-07-2023

3.6 Forsøgs- og Udviklingsmidler

VEU-arbejdsgruppen har haft en årlig pulje på ca. 5 mio. kr., som kunne anvendes til analysearbejde og de tiltag, som arbejdsgruppen måtte foreslå. VEU-arbejdsgruppen besluttede i 2018, at midlerne fra den årlige pulje dels skulle anvendes til at udarbejde fem analyser (der blev udført i 2019) og dels til oprettelsen af en åben pulje, hvor de offentlige uddannelsesinstitutioner kunne søge om midler til tematiserede forsøgs- og udviklingsaktiviteter inden for VVEU.

VEU-arbejdsgruppen har fra år til år besluttet den tematiske puljes temaer, hvilke blandt andet har omfattet den teknologiske og digitale udvikling, udviklingen af et fleksibelt, responsivt og relevant VVEU-udbud, virtuel undervisning og –didaktikudvikling, grøn omstilling samt en styrket dialog mellem arbejdsmarkedets parter og uddannelsesinstitutionerne. For en tematisk gennemgang af projekterne i perioden 2018-2021, henvises der til opsamlingsrapporten, mens der for projekterne i 2022 henvises til tillægget for 2022 til opsamlingsrapporten.

I 2023 er følgende projekter blevet støttet med samlet 5,4 mio.kr.:

- *Udvikling af administrationsfaglige kompetencer i anvendelsen af kunstig intelligens.*
Formålet med projektet er at styrke administrative medarbejders kompetencer til at integrere kunstig intelligens i den administrative opgaveløsning med særligt fokus på forvaltningsprincipper, datasikkerhed og etiske aspekter ved brugen af kunstig intelligens.
- *Udvikling af uddannelsesforløb (mikro-kurser) om generativ kunstig intelligens og læring*
Formålet med projektet er at udvikle et åbent og gratis digitalt uddannelsesforløb i brugen af generativ kunstig intelligens ift. lærings- og uddannelsesudvikling.
- *Micro-credentials i AU-moduler - vejen til øget fleksibilitet og understøttelse af den grønne omstilling*
Formålet med projektet er at arbejde med udviklingen af micro-credentials – mindre lærings delmål - indenfor rammerne af Akademimoduler, særligt til understøttelse af bæredygtighed og grøn omstilling.
- *Udvikling af samarbejdsmodel for uddannelsessektoren til afdækning af behovet for kompetenceudvikling/løft af medarbejdergrupper på tværs af uddannelsesniveauer i specifikke brancher*
Formålet med projektet er at udvikle en skalerbar model for styrket videre- og efteruddannelse på tværs af uddannelsesinstitutioner og uddannelsesniveauer.
- *Nye digitale teknologier - mellem uddannelse og erhvervsliv*
Formålet med projektet, der udføres af erhvervsakademierne som samlet sektor, er at kvalificerer en række spørgsmål, der tager udgangspunkt i, hvilken effekt de nye online arbejdsformer og letanvendelig generativ kunstig intelligens har på erhvervsakademiernes og deres samarbejdspartneres aktiviteter.